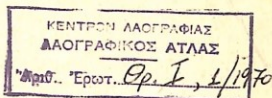

19-1-70

299vdy

1
ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)

Α.
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ 1968
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

15 Ιανουαρίου 1970

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1. 'Εξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κωμόπολις)... *Δαφνών*.....
(παλαιότερον ὄνομα: *Μαμακίρι*), 'Επαρχίας *Ξάνθης*...,
Νομοῦ *Ξάνθης*.....
2. 'Ονοματεπώνυμον τοῦ ἐξετάσαντος καὶ συμπληρώσαντος *Πουζιάνης*
Ἀπόστολος..... ἐπάγγελμα *Δι.διδάσκων*.....
Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις *Δαφνών*... *Σκαρπαντζίου* *Ξάνθης*
Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν ἐξεταζόμενον τόπον.. *5*.....
3. 'Απὸ ποῖα πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίες:
α) ὄνομα καὶ ἐπώνυμον *Γ. Γεωργίου* *Μπαλαχάν*.....
.....
ἡλικία.. *7.4*... γραμματικαὶ γνώσεις *3^η*.. *Σ.χο. αρχ/ου*.
..... τόπος καταγωγῆς *Τ.αρχαῖ* (*Πόντος*).
.....
β) *Παυλῆς* *Γεωργίου* *2^η*.. *Σ.χο. αρχ/ου* *Μπαλαχάν* (*Πόντος*)

Α'. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

- 1) Ποῖαι ἀγροτικαὶ περιοχαὶ προωρίζοντο διὰ σποράν καὶ ποῖαι διὰ
βοσκήν ποιμνίων;
.....
'Υπῆρχον αὗται χωρισταὶ ἢ ἐνηλλάσσοντο κατὰ χρονικὰ διαστή-
ματα; ... *ἦσαν*... *μ.ε. χωρὶς ἐμμενῶν*.....
- 2) Εἰς ποίους ἀνήκον ὡς ἰδιοκτησίαι; α) εἰς φυσικὰ πρόσωπα,
δηλ. εἰς τοὺς χωρικοὺς· β) εἰς γαιοκτήμονας ("Ελληνας ἢ ξένους, ὡς
π.χ. Τούρκους)· γ) εἰς Κοινότητας· δ) εἰς μονὰς κλπ. *Ε.τ.φ.ο. -*
μ.ε.... *Πρόδω.π.α. μ.ο.ι. μ.ο.ν.ε.τ.ή.ρ.α.*.....
- 3) 'Ο πατὴρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν του συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν
γάμον τῶν τέκνων του, διανενομένης ὑπ' αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατόν
του; .. *Δι.ε.τ.ή.ρ.ε.*... *Μ.μ.α.*... *π.ε.ρ.ν.ε.ί.φ.*... *δ.ε.τ.κ.ε.ν.τ.ρ.ω.*
μ.ε.ν.η.... *μ.ο.ο.ι.*... *μ.μ.μ.*... *δ.ι.ε.κ.α.μ.ε.*... *μ.ε.τ.φ.*... *δ.φ.κ.α.π.ο.ν.*

β'. 1) Οἱ κάτοικοι ἀσχολοῦνται μόνον εἰς τὴν γεωργίαν ἢ μόνον εἰς τὴν κτηνοτροφίαν ; ἢ συγχρόνως εἰς ἀμφοτέρας, δηλ. τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν ; *Γεωργίαν καὶ κτηνοτροφίαν*

2) Οἱ τεχνῖται (δηλ. οἱ βιοτέχναι) ἀσχολοῦνται ἐν παρέρῳ καὶ εἰς τὴν γεωργίαν ; ... *ἀσχολῶντο καὶ ἐν γεωργίᾳ*

γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων ποῖοι εἰργάζοντο εἰς αὐτά ; καὶ ὑπὸ ποίους ὄρους ὡς ἄτομα ἢ με ὁλόκληρον τὴν οἰκογένειάν των ; ... *Δὲν ... ἐπὶ ἤρχον ... θαιοὶ καὶ ἡμεῖς*

2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι ; (κολλῆγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημισα-κατόροι κλπ.) ... Ποία ἦτο ἡ κοινωνικὴ των θέσις ; ...

3) Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή των ; (εἰς εἶδος ἢ εἰς χρήμα) ; ...

4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἐργάζαι ; ἐποχικῶς, δηλ. διὰ τὸ θέρισμα, τὸ ἀλώνισμα, τὸν τρυγητὸν ἢ δι' ὅλον τὸν χρόνον ; Ἀπὸ ποῦ προήρχοντο οὗτοι ; ἦσαν ἄνδρες μόνον ἢ καὶ γυναῖκες ; ποίαν ἀμοιβὴν ἐλάμβανον ; ἡμερομίσθιον εἰς χρήμα ἢ εἰς εἶδος ; ...

5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δοῦλοι (ὑπηρεταί) ἢ δοῦλαι ; Ἐὰν ναί, ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο ; ...

6) α) Οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι τοῦ τόπου ποῦ ἐπήγαιναν δι' ἀνεύρεσιν ἐργασίας ; ...

β) Ἐπήγαιναν ἐποχικῶς : ὡς ἐργάται ... ἢ ὡς τεχνῖται κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζήδες), πρᾶματευτάδες (ἐμποροὶ) κλπ. ; ...

δ'. 1) Πῶς ἐλιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: με ζωϊκὴν κόπρον (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικὴν (με καῦσιν: α) τῆς καλαμῖας μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ με κάλυψιν (παράχωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὀργώματος;

Μ.Ε. καὶ πρὸν ... (Μ.Ε.) ...

2) Πότε ἔγινε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον σας; 19.28

ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται: τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας; Μ.Ε. 44 καὶ 19.23.

1) Σιδηροῦν ἄροτρον (τύποι αὐτοῦ, δηλ. μονόπτερο, δίπτερο κλπ.). Εἰς ποῖα κτήματα ἐχρησιμοποιεῖτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος; Ποῖος κατεσκεύαζε τὸ ἄροτρον τοῦτο ἢ ἀπὸ ποῦ ἐγένετο ἡ προμήθεια αὐτοῦ; ...

Μ.Ε. 44 καὶ 19.23. 7
ἐκ τοῦ ... ἐρχομεν καὶ ἀπὸ ... ἐκ τῆς πόλεως ... καὶ ἀπὸ ...

Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ἢ φωτογραφίαν) ἐκάστου τύπου σιδηροῦ ἄρότρου με τὰς ἀντιστοίχους ὀνομασίας τῶν μερῶν αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου.

1. 4. 7. 10.

2. 5. 8.

3. 6. 9.

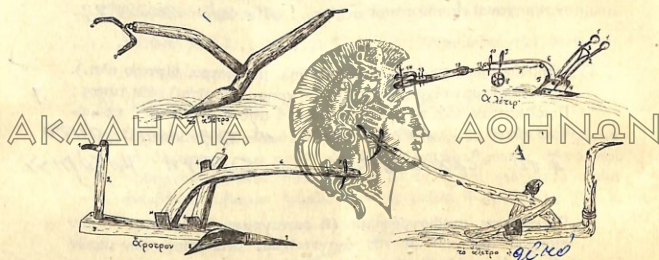

2) Τρακτέρ (ἀπὸ πότε εἶναι ἐν χρήσει;) 19.30

3) Μηχανὴ θερισμοῦ 19.30

- 4) Μηχανή δεσίματος τῶν σταχύων (δεματιδῶν).....1930.....
 5) Μηχανή ἄλωνισμοῦ1930.....
 στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατεσκεύαζε (ἢ κατασκευάζει) τὸ
 παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον ...οἱ...ῖ...οἱ...οἱ...οἱ...

- 2) Ποία ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἀρότρου εἰς τὸν τόπον
 σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)
 εἰς τὸ χρησιμοποιούμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκο-
 νιζόμενα ἐνταῦθα ;

- 3) Ἰχνογραφῆσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾶ-
 ται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς
 ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφόρων μερῶν καὶ τῶν
 ἐξαρτημάτων αὐτοῦ.

1.	6.	11.
2.	7.	12.
3.	8.	13.
4.	9.	14.
5.	10.	15.

(1) Ἐάν εἶναι δυνατόν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

(Εάν υπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νὰ μεταβάλετε τὴν ἀνωτέρω ἀρί-
θμῳσιν).

- 4) Τὸ ὕνι. Τὸ ὕνι τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἦτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὅλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφῶν ; δηλ. τῶν χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. - Ἰχνογραφήσατε ἢ φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ὕνι (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐὰν εἶναι διαφόρων τύπων) καὶ σημειώσατε τὴν χρήσιν ἐκάστου.

... 5. Η. 70. μι. α.) ... 1. 0. 8. φ. α.) ...

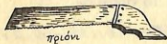
- 5) Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἀρότρου; . 1. 6. δ. 1. 0. αὐτ. α.)

- 6) Ἦτο (ἢ εἶναι) κατασκευασμένη ἐκ ξύλου ἢ σιδήρου . 2. 1. 0. 3. 0.)

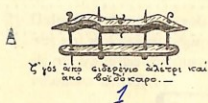

- 7) Ἔργαλεῖα διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου (π.χ. σκεπάρνι, πριόνι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφαί κλπ.)

. 6. 1. 1. 0. π. α. ρ. κ. ι. , π. ρ. ι. ο. ν. ι. , ἀ. ρ. ι. δ. ι. , 3. 4. 0. φ. φ. ι.)

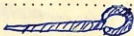

- 8) α) Διὰ τὸν ἄροτον (ζεугάρισμα, ὄργωμα) ποῖα ζῶα ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) : βόες ἢ ἄλλο ζῶον, δηλ. ἵππος, ἡμίονος, ὄνος. *βοεῖς, ἵπποι, ἡμίονοι, ὄνοι.*
- β) Ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διὰ τὸ ὄργωμα δύο ζῶα ἢ ἓν ; ... *Δύο... αἱ... ἐκεί.*
- 9) Διὰ τὸ ζευγάρισμα μὲ δύο ζῶα ἦτο (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός ; ... *οὐκ.*

Σχεδιάσατε τὴν μορφήν τοῦ παλαιότερου καὶ τοῦ σημερινοῦ ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτὸν) καὶ ὀνομάσατε τὰ διάφορα μέρη καὶ ἐξαρτήματα αὐτοῦ (π.χ. λουριά, λοῦρα, ζεύγες, πιζεύλια κλπ.). ... *Μ.Ε. Χρ. 1920... ἔχρησιμοποίητο.*

- 10) Σχεδιάσατε ἰδιαιτέρως τὴν μορφήν τῶν ζευλῶν τοῦ ζυγοῦ εἰς τὸν τόπον σας.

- 11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινίου, ὁ ὁποῖος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγὸν (πολλαχού : λοῦρα, κουλλούρι), προσδένεται δὲ εἰς αὐτὸν τὸ ἄροτρον διὰ τὸ ὄργωμα ; (Σχεδιάσατε αὐτόν). ... *Μ.Ε. Χρ. 1920... ἔχρησιμοποίητο.*

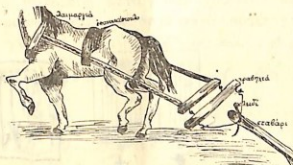
- 12) Ἀπὸ πότε γίνεται τὸ ὄργωμα δι' ἐνὸς ζώου ; ... *Μ.Ε. Χρ. 1935.*

Πῶς γίνεται ἡ ζεύξις του (τὸ ζεψιμον) εἰς τὸ ἄροτρον ; ... *Μ.Ε. Χρ. 1935... ἔχρησιμοποίητο.*

ἔπειτα εἰς - ἐκείνην καὶ

τρεπόμενος

Περιγράψατε και σχεδιάσατε (ή φωτογραφήσατε) την σκευήν,
την οποίαν φέρει τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῷον διὰ νὰ προσδεθῇ
εἰς αὐτήν τὸ ἄροτρον.....

ζ'. Ἀροτρίασις (ὄργωμα) καὶ σπορά.

α) Ποιος ὄργωνε παλαιότερον (ἢ σημερινόν) ; 1) ἄνδρας (ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ ἄγρου ἢ ἄλλος)· 2) γυναῖκα· 3) υπηρέτης. Σημειώσατε ποῖα ἢ συνήθεια εἰς τὸν τόπον σας. *Πῶς ἔργον... ἡμετέραν...*

... (A.C. ...)

β) 1) Περιγράψατε λεπτομερώς, πώς γίνεται το ζεύξιμον τῶν βοδιῶν (ἡ τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἀλόγου) εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε, εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν) Γ.Γ.Κετα.σ. Αὐτὸς... κ.κ.
ἀρότρον. μ.ο... τα.κ. Τυρο. μ.ο... μαμ.κ. σπαστὰ ξύλα... οὐ θάσσιν
καὶ... δ.κ. σκελετό... π.α. ζ.α. φηρ. καὶ... β.α.σ.ιν.....

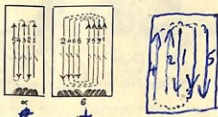
2) Πώς γίνεται το ζεύξιμον εις το σιδηροϋν άροτρον.....
(2).....κατά.....είν.....τό.....ζεύξιμον.....

3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργὸς τὰ ζευγμένα ζῶα (ἢ τὸ ζῶον) κατὰ τὸ ὄργανον· μὲ σχοινί, τοῦ ὁποῖου τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῇ εἰς τὰ κέρατα τῶν ζῶων ἢ ἄλλως; (Περιγραφή καὶ σχεδιάσμα ἢ φωτογραφία).

Μ.δ.· 6 κοινὰ... πρὶν... εἶναι... δεμένα... ἐξ... εἰς... πρὸς...
 γυν... ἢ... ἐξ... εἰς... πρὸς...
 ἡ ξασσασσ πρὸς - πρὸς

- 4) Σχεδιάσατε πώς ἐγένετο παλαιότερον (ἐπίσης πώς γίνεται σήμερα) τὸ ὄργανο. Ὁργώνεται τὸ χωράφι μὲ ἀνοιγομένης αὐλακας (αὐλακιές) κατ'εὐθείαν γραμμὴν, ὡς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα(α);

ἡ ὀργώνεται περιφερειακῶς ὡς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β) ;

- 5) Ἡ σπορά καὶ τὸ ὄργανο τοῦ ἀγροῦ ἐγίνετο (ἢ γίνεται ἀκόμη)
εἰς λωρίδας (δηλ. σπορές ἢ σποριές, υἱαμίς, σιάσις, μεσδράδες
κ.λ.π.) ;

Πῶς ἐχωρίζετο ἡ λῶρις (ἡ σποριά) ; με ἀύλακιάν ; ... *h.c.*

- 6) Πού υπάρχει ή συνήθεια να γίνεται ή σπορά του σίτου και άλλων δημητριακῶν μόνον με σκαπάνην, δηλ. να μὴ χρησιμοποιηθῇ ἄροτρον ; Π.Ε. Δ.Κ.Σ.Π.Α. και...καθάρσεις...εργ.εξο
είναι...και...αρθρογραφία μόνον...

- 7) Ποιοί τρόποι ή είδη ὀργώματος (ἀροτριάσεως) ἦσαν ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δηλ. ἡ διάνοιξις τῶν αὐλάκων μέ τὸ ὕνι: καθέτως, πλαγίως, βαθιὰ κλπ.

Εἰς ποῖα ὀργώματα (σποράς) γίνεται χρῆσις τῶν τρόπων τούτων
ἢ ἄλλων.

γ) Ἀροτριάσεις (ὀργώματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σποράς :

- 1) Διὰ τὴν σποράν δημητριακῶν. Πόσα ὀργώματα ἐγίνοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποίαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὀνοματολογία) τὰ ὀργώματα αὐτά· π.χ. καλλουργία, διβόλισμα, γύρισμα κλπ. ..*τρ/α, α'... δ.υ.ο...*.....

η.πό... κιν... ἀναιζικ... ἔκς... κα' φυνόπερον

(διαμάχα ἢ διατόν.).....

- 2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν (Ἀπαυτήσατε ὁμοίως, ὡς ἀνωτέρω)

*δύο ἢ τρία ὀργώματα καὶ κατόπιν
ἐπιζυγοῦ... το... φύτευμα...*

- 3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δέον νὰ ἀφεθῇ ἀσπαρτον τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρανάπαυσιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν αἰτάρι ἢ ἄλλο δημητριακόν...

ἔν... ἔκο.

- 4) Πόσα ὀργώματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιέργειας (σίτου, κριθῆς, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ ποίαν ἐποχὴν; *2... κατὰ κιν... ἀναιζικ... καὶ ἔκς... κατόπιν*

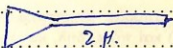
- 5) Ποῖα ἐργαλεῖα ἢ σκεύη χρησιμοποιοῦνται: α) κατὰ τὴν σποράν. π.χ. *τὸ δισάκι*· εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμβανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους; *δ.σάκι, δ.α.μ.ο.*

καμβάρ, ... τ.ε.ν.κ.ες... μ.π......

β) Μὲ ποῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχόν ἄλλα μέσα): 1) καθαρίζονται: τὸ ποδάρι, τὰ φτερά (παρούτια) κ.ἄ. καὶ τὸ ὕνι κατὰ τὴν ἀροτρίασιν (ὀργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

μα ἢ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὅποια κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἑλλειψοειδῆ σιδηρᾶν ράβδον, ἣ ὅποια ἔχει τοποθετηθῇ εἰς τὸ ἐν ἄκρον τοῦ βουκέντρου ἢ μὲ ἄλλον τρόπον ;

..Τ.ε.ρ.λ.μ. ἢ... { ὑ.β.τ.ρ.α.

Βουκέντρον.

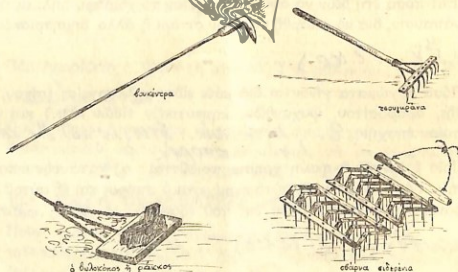
2) Γίνεται μετὰ τὸ ὄργανον ἰσοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ (σβάρνισμα, διβόλισμα); ..Σβάρνισμα ἢ... Τ.ε.π.φ.τ.ε.μ.

3) Ἡ σκαφή μερῶν τοῦ ἀγροῦ πού δὲν ἔχουν ὀργωθῇ (μὲ σκαλίδα, τσαπί κ. ἄ.); Νὰ γίνῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἂνω (1-3) ἐρωτημάτων περιγραφὴ ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίαι. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχεδιάσματα τινῶν ἐκ τούτων).

μ.ε. ... Καδμάς. Δ.ε. ... Τ.ε.φ.τ.ε.μ.

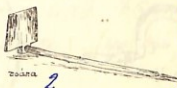
ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κήπου· π.χ. ὁ κασμάς, ἡ τσάπα κ.ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

ἐκάστου καὶ παραθέσατε ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν)

- 6) Ποῖα πρόσωπα βοηθοῦν τὸν ζευγολάτην (ἢ ζευγάν) εἰς τὸ ὄργωμα καὶ πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοὶ οὗτοι ὥς καὶ αἱ ἐργασίαι ποὺ ἐκτελοῦν

O. 2. 5. 1.

- 7) Ποια χωράφια εκκαλλιεργούνται (ή καλλιεργούνταν) διά την σπο-
ραν όσπρίων. Πώς έγινετο ή σπορά και ή καλλιέργεια έκαστου
είδους. Τα πεύκα... φάβα, εβίτα... αραβίδακι... άρτυ
πρασί και κότζικα... κά... έλκρος... μέ... 2.ω. 3 έρζαμμάτα στη
πελαγιά (Τ.διαχιστά)... έρζοπίτσες... δ... όπαρως... αν... έσπραν

- 8) Ποια χωράφια έκαλλιεργούντο (ή καλλιεργούνται) διὰ τροφᾶς τῶν ζώων· π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ά. Γ.ό.νι.μ.ρ.α. σ.ν. λ.α
π.ζ.ε.κ. δ.φο.κ. κ.ε. ρόβη.

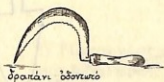
- 9) Πῶς ἐγένετο πρὸ τοῦ 1920 (ἡ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμήλων· ἐσπέρνοντο ἢ ἐφυτεύοντο εἰς αὐλάκια ἢ πρασιές (βραγιές) καὶ ἄλλως. *Ἰ.φ.καὶ ἀν.τ.ο...φ.)... εὐ.φ.ωκ... .*

Β. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

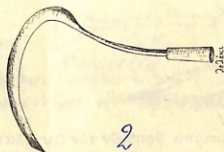
α. Ἐργαλεῖα θερισμοῦ.

- 1) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά.
(Παραθέσατε τὸ ὄνομα καὶ ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ·

π.χ. με τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.) .. δρεπάνι (καύση)
1. 2. 3.

1

2

3

Ἐάν ἦσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων εἰδῶν δρεπάνια ἢ ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης νὰ σχεδιάσετε τὰ ἐργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

- 2) Μὲ δρέπανα ἢ μὲ ποῖα ἄλλα ἐργαλεῖα (π.χ. κόσσες) ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφήν τῶν ζώων· (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα). κόσσα (κερυνή)

- 3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἐργαλείου ἦτο ὁμαλὴ ἢ ὀδοντωτὴ; (Σχεδιάσατε αὐτήν).....

ὀμαλή

- 4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβὴ του· (σχεδιάσατε ἢ φωτογράφησατε αὐτήν). Ὁ σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο; καύκο

πρὸς... το... σκελετό... ἡμῶν... 15... εὐκαταστάς.
ἀπὸ... το... πρὸς... το... τοῦ...

5) Ποῖος κατεσκεύαζεν αὐτὰ τὰ θεριστικά ἐργαλεῖα (π.χ. τὰ δρεπάνια κ.ά.) *ἰδ. σιδεράς... (δεγρεγῆς)...*

6) Ἦτο παλαιότερον (ἢ εἶναι ἀκόμη) ἐν χρήσει καὶ ὁ θερισμὸς μὲ τὰς χεῖρας, δηλ. δι' ἐκριζώσεως καὶ ὄχι διὰ κοπῆς τῶν δημητριακῶν ἢ ὀσπρίων (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν ρεβιθῶν) ἢ τροφῶν τῶν ζώων (τῆς ρόβης κλπ.) *μόνον... ἔσθ... ὀσπρία... ζῶντα... ὀσπρία... ἔσθ... ζῶντα...*

β. Θερισμὸς τῶν δημητριακῶν.

1) Εἰς ποῖον ὕψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) μὲ τὸ δρεπάνι ἢ ἄλλῳ κοπτερὸν μέσον ὃ, σῖτος, ἡ κριθή, ἡ βρώμη, ἡ σίκαλις κλπ. *ἔσθ... 15... ἔσθ... 40... ἔσθ... 60...*

2) Οἱ στάχυες ποῦ ἔμεναν (ἢ μενοῦν) εἰς τὸ χωράφι μαζί μὲ τὴν ρίζαν μετὰ τὸν θερισμὸν πῶς ἐλέγοντο (ἢ πῶς λέγονται).

3) Ποῦ ἀκολουθοῦν τοὺς θεριστὰς ἄλλα πρόσωπα (γυναῖκες ἢ παιδιὰ), τὰ ὁποῖα παραλαμβάνουν ἀπ' αὐτοὺς τὰ δράγματα (δραξίς, πιάσματα, χερίες, χερόβελα) τῶν σταχυῶν καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Μήπως οἱ ἴδιοι οἱ θεριστὰι ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὰ δράγματα; *οἱ... οἱ... οἱ... θεριστὰι...*

4) Πῶς τοποθετοῦνται τὰ δράγματα (οἱ χερίες) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Πολλὰ ὁμοῦ; Πόσα; Μήπως τοποθετεῖται ἕκαστον δράγμα (πιάσμα τῆς χειρὸς) χωριστά; Ὅπου τοποθετοῦνται πολλὰ μαζί, αἱ κεφαλαὶ τῶν σταχυῶν εὐρίσκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἢ διασταυρώνονται. (Περιγράψατε λεπτομερῶς) ... *πρὸς... μὲν... πρὸς... μὲν... πρὸς... μὲν...*

5) Πώς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα ; Πολλαχοῦ κα-
λοῦνται ἀγκαλιές. *δεξιότητες*

γ. Οἱ θερισταί.

- 1) Ποιοὶ θερίζουν : ἄνδρες καὶ γυναῖκες ; Ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)
θερισταί, οἱ ὅποιοι ἤρχοντο ὡς ἐπαγγελματίαι δι' αὐτὸν τὸν
σκοπὸν ἀπὸ ἄλλον τρόπον καὶ ποῖον ;

ἄνδρες καὶ δεξιότητες

- 2) Πῶς ἡμείβοντο οὗτοι με ἡμερομισθιον (μεροκάματο) ἢ κατ'
ἀποκοπὴν (ξεκοπῆς). Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβὴ εἰς χρήμα ἢ εἰς
εἶδος ; Τὸ ἡμερομισθιον ἦτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἢ ἀνεῦ
φαγητοῦ ; (Παραθέσθε μετὰ τὰς πληροφορίες καὶ τὴν σχετικὴν
εἰς τὸν τρόπον σας ὀνοματολογίαν)

εἰς... ἀρχοῦ... ξένους... δεριδία

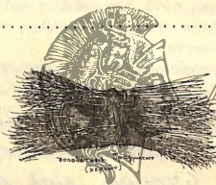
- 3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἔφερόν τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύ-
λαξιν, ἰδίᾳ τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμόν ; Ἐπίσης κατὰ
τὴν ἔναρξιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλ-
λοντό τι εἰς τὴν μέσσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται
κόπωσιν (δηλ. νὰ μὴ πονῇ ἡ μέση των) ;

ἐξ... αἰ... ἀριστερᾶς... χεῖρας... καὶ

εἰ... δεξιότητος... ὡς... ἐπίσης... καὶ... ἀνδρῶν... μαυρίσας
σημ... ν.α... προφυλάσσονται... ἀπὸ... κού... ἡ... ο.κ.

- 2) Πώς ἐγένετο τὸ δερμάτιασμα ; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχυν καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ὡς χεριές, ἀγκαλιές ; Πῶς ἐδέοντο· μὲ κοινὰ σχοινία, μὲ σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελονοειδεῖς θάμνους, π.χ. βροῦλλα, σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δέσιμον τῶν δερματιῶν μήπως ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖόν τι ; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν.

Ὑπὸ ῥαυ. δ' ἐταί. (αὐρῆς, ἀνδρῶς) καὶ.
 ἔτε. ταν. κόν. δερ. εἰς ἀντα. στ. κα. τ.
 ἡ. δ' ἐμα. τα. μ. εἰ. κα. στ. αἰ. κα. παν. το. κε.
 π. ρ. ο. ζ. αὐ. καὶ. αὐ. καὶ. κα. τα. δ. εν. θ. ν.

ΑΘΗΝΑΝ

- 3) Τα δερμάτια μετά τὸ δέσιμον ἀφήνουντο εἰς τὴν ἰδίαν θέσιν ἢ συνε-
κεντρώνοντο εἰς ὠρισμένον μέρος τοῦ θερισμένου ἀγροῦ ; Πόσα
δερμάτια συνεκεντρώνοντο ἐκεῖ καὶ πῶς ἐτοποθεοῦντο ;

Εὐκονα... βρὸ ἰδιό χειρῶν...
 Ὀμολογία... (ἡ χροπία)... καὶ τὸ τὸ...
 τὸ... ὁρῶν... ὁ... εἶν... χειρῶν...

ε. Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

- 1) 'Από πότε ἤρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον
 σας ;

— 16 —

Πότε γίνεται ἡ σπορά ἢ τὸ φύτευμα αὐτῆς. *Την ἰανουαρίαν
ἡ φεβρουάριον... εἰς... 15... μηνῶν.*

- 2) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ ἐξαγωγή (βγάλισμο) τῶν γεω-
μήλων ἀπὸ τὸ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ἢ μὲ
ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ
ἀρότρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν ἢ
φωτογραφίαν.

Μ.ε. ... βουλ. πλ. ν. π. π.

στ. Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

- 1) Ἐσυνθίκετο παλαιότερον ἡ διατροφή τῶν ζώων κατὰ τὸν
χειμῶνα μεθ' ἑρᾶς χόρτα (π.χ. σανόν, τριφύλλι, βίκον); Ἐάν
ναί, περιγράψατε πῶς ἐγίνετο ἡ καλλιέργειά του, ἔπειτα ἡ
κοπή, ἡ ξήρανσις καὶ ἡ φύλαξις αὐτοῦ. *Ἄπα... ξιφιδίου
τριφυλίου... μέτ... σπάρων... ἔκον... καὶ κριφύδι
ἦτο... σιγ... δέρισμα... ἔλκρυστο... μετ... καὶ ξήρανσις
ἐμαζύνετο μετ... καὶ ξήραντο... καὶ μετ... καὶ εἰς τροχὴν
ἡ ξήρανσις... μετ... εἰς... καὶ... ἀχυρῶνα.*

- 2) Πότε ἐθερίζετο ὁ σανὸς καὶ μὲ ποῖον ἐργαλεῖον (δρέπανον, κόσ-
σαν κ.ἄ.). *Μ.ε. ... ἐλκ. βα.*

(Παραθέσατε καὶ σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίας)

- 3) Ξήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἐχρησιμο-
ποιοῦντο; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετι-
κὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογίαν, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

- 5) Τὸ ἀλῶνι ἀνῆκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἢ εἰς περισσοτέρας ;
ἐὰν τοῦτο ἀνήκει εἰς πολλὰς οἰκογενεῖας, πῶς γίνεται ἡ χρῆ-
σις του, δηλ. με ποίαν σειράν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

Εν ήτοι οίκοις.

- 6) 'Από πότε αρχεται τὸ ἀλόνισμα καὶ πότε λήγει ; ... *Ιουλιου*
... Τετοιο... Ε/βρι... καὶ... Πανιών... μεχο...

— Τ. 30. Σ/βρ/α. και. ΣΤΑΧ.ΩΡΑ. ΜΕΧΟ,
α/βρ/οι.

- 7) Εἶδη ἀλωνίδων (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των)· π.χ. χωματάλωνα (μὲ δάπεδον ἐκ χώματος)· πετράλωνα (μὲ δάπεδον ἐστρωμένον μὲ πλάκες).

(Περιγράψατε την κατασκευήν ἐκάστου καὶ παραθέσατε σχε-
διάσμα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ)

... χαματάλατον, ... ἐπὶ χροῖσιν... με' χίμν

2) ... αωπρρρ ρρρρ (ρρρρρρρρρρ)

- 8) Πῶς ἐπισκευάζεται τὸ ἅλωναί ἐκαστον ἔτος πρὸ τῆς ἐναρξέως τοῦ ἁλωνισμοῦ· (π.χ. τοῦ χωματάλωνου· καθαρισμός αὐτοῦ καὶ ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ γύρω τοιχώματος, ὅπου ὑπάρχει, μὲ πηλὸν ἐκ χώματος ἢ συνήθως διὰ μείγματος κόπρου βοῶν καὶ ἀχύρυν). ... *Πατριστεύα...* ... *400 Κι...* ... *Πατ. Αἰ. 111.*

μ.ι. ... ξαγίραx... αὐγίρρο... αὐγί... (ε.π.ι. xονοι)

η δ... μίσην... πόρον καί... χιμήτος.

- 9) Ἡ ὥς ἄνω προετοιμασία τοῦ ἁλωνιοῦ καὶ ἡ ἐναρξίς τοῦ ἁλωνι-
σμοῦ γίνεται ὠρίσμενῃ ἡμέραν καὶ ὥραν ; *...Ε.Ε.Α.Ω...Τρ/σης*

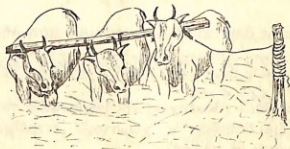
а. Кириний. а. и. у. ... е. орм. ... у. д. к. в. о. н.

'еварѣу... дѣ... дѣхвѣмъ.....

- 10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὸ ἄλῳνι τῶν δεματιῶν, ὅπου ὑπάρχει ἄλωνόστυλος, ὡς καὶ τὸ ἄπλωμα τῶν σταχύων πρὸς ἄλῳ-

νισμόν; Περιγράψατε τὸν τρόπον τοῦτον ἢ οἶονδήποτε ἄλλον.

Εἰς τὸν ἀγρὸν... μὲν... ἔσται... ἄλλοι...
 καὶ... δὲ... πάλιν... ἔσται... ἄλλοι...

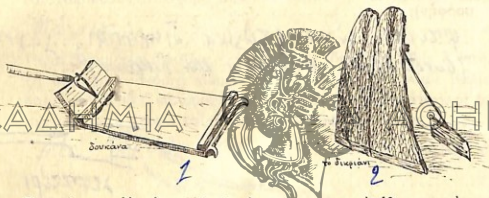
11) Πῶς γίνεται τὸ ἀλώνισμα τῶν σταχύων διὰ τῆς χρησιμοπο-
 ήσεως ζώων (βοῶν, ἵππων κλπ.).

α) Ἀλώνισμα πρὸς ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων διὰ τῆς καταπατή-
 σεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερομένων ζώων (βοῶν, ἵππων κλπ.).
 Πολλαχοῦ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθεῶς εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλώ-
 νιστοῦ ἐξάλλος στῦλος, ὕψους δύο μέτρων (καλούμενος στηλιερὸς,
 στρούλουρας, δοκάνη, βουκάνη κ.α.), ἀπὸ τοῦ ὁποῦ ἐξαρτῶν-
 ται σχοινία, ὡς εἰς τὸ ἀνωτέρω σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦν-
 ται ἀπὸ τὸ ἕτερον ἄκρον τῶν τῶν ζῶα, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλι-
 κῶς, «νὰ ἐρχωνται γύρες», καὶ οὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα.....

β) Πῶς ζεύονται οἱ βόες, τὰ ἄλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ
 ἀλωνισμού. Πῶς συνδέεται τὸ σχοινὶ ἀπὸ τὸν κάθετον ἀλωνό-
 στυλον μὲ τὰ ζῶα; (Εἰς τινας τόπους δένεται τὸ σχοινὶ εἰς θηλειές,
 αἱ ὁποῖαι περιβάλλουν τὸν λαιμόν τῶν ζώων. Εἰς ἄλλους τόπους
 εἰς τὸ ἀλώνισμα διὰ τοῦ τρόπου τούτου δὲν ὑπάρχει στῦλος εἰς τὸ
 μέσον τοῦ ἀλωνιστοῦ. Τὰ ἀλώνιζοντα ζῶα περιφέρονται συνδεδε-
 μένα εἰς σειρὰν διὰ σχοινίου, τὸ ὁποῖον σχηματίζει θηλειὴν περὶ τὸν
 λαιμόν ἐκάστου ζώου. Περιγράψατε ὅπου ὑπῆρχεν (ἢ διατηρεῖται
 ἀκόμη) ἀλωνισμός κατὰ τὸν ἓνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτον-

τες καὶ σχετικὰς φωτογραφίας ἢ ἱχνογραφήματα).....

- γ) Ποῦ ἀντὶ τοῦ ἄλωνισμού διὰ τῶν ποδῶν χρησιμοποιεῖται καὶ μηχανικὸν ἄλωνιστικὸν μέσον· π. χ. χονδρὴ ἐπιμήκης σανὺς εἰς ἓν τεμάχιον ἢ δύο, προσαρμοζόμενα. Αὕτη ὠπλισμένη εἰς τὴν κάτω ἐπιφάνειαν διὰ κοπτερῶν μεταλλίνων ἐλασμάτων ἢ ἀποσχίδων σκληροῦ λίθου ἐξαπτάται ἐκ τοῦ ζυγοῦ ἐζευγμένων ζώων, σύρεται δ' οὕτω κυκλικῶς ἐντὸς τοῦ ἄλωνίου ἐπὶ τῶν ἐστρωμένων σταχύων διὰ τὸν ἄλωνισμόν των.

Σημειώσατε, ἐὰν ἀπαντᾷ εἰς τὸν τόπον σας τὸ ἄλωνιστικὸν τοῦτο μηχανήμα ἢ ἄλλο τι, τὸ ὄνομα αὐτοῦ (π. χ. δουκάνια, δικριάνι, βωλόσυρος), περὶ τῆς κατασκευῆς του, τὸ σχῆμα καὶ τὰς συνήθεις διαστάσεις. Ἀπὸ ποῦ τὸ ἐπρομηθεύοντο παλαιότερον καὶ σήμερον. Ἐπίσης πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του καὶ διὰ ποῖα δημητριακά. Ἠλωνίζοντο (ἢ ἄλωνίζονται) ὅλα τὰ δημητριακά με ἄλωνιστικὸν μηχανήμα ; Μήπως π.χ. ἡ κριθή καὶ τὰ ὄσπρια (κουκκιά, ρεβίθια κ.ἄ.) ἠλωνίζοντο διὰ τῶν ποδῶν ζώων ζευγνυομένων καὶ περιφερομένων ἐπὶ τῶν σταχύων τούτων ;

Δουκάνη (σχῆμα 2.)

- 20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγένετο εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλὴν; Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγένετο (ἢ γίνεται) χρῆσις τοῦ κοπάνου (π.χ. φακῆς, ρεβιθίων κλπ.). *Ε.β. ... αὐτὸ ... α.β. ...*

κόπανος στρογγυλός

ξύλο καμπύλο γὰρ τὸ κοπάνημα μικροῦ σποροῦ δημητριακῶν...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Ὑπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγένετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν; Ἀνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο ἄλλα πρόσωπα ἐπ' ἀμοιβῇ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά; Πῶς ἐγένετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων παραγωγῶν; *Δ.β. ... β. Τριφ. ... Γ. Παν. ...*
Π.ρ. ... β. ... β. ... β. ... β. ... β. ...
... β. ... β. ... β. ... β. ... β. ...

- 21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα. Ἐγένετο τοῦτο ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου; Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν; Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

παράθετοντες σχεδιασμογράφηματα ἢ φωτογραφίας) **δ.κ.ν. Σ.μ.κ.ε.ο.**
οὐδὲν... **καὶ**... **δ.κ.μ.**... **π.λ.**... **β.ἰ.κ.α.**... **καὶ**... **ἀπὸ**... **ἐστὶ**... **μὲν**
οὐ... **μ.μ.**... **ἢ**... **π.κ.**... **καὶ**... **καρπὸν**... **καὶ**... **ἐπὶ**... **οὐκ**
μ.ε.... **κ.ο.**... **α.κ.μ.κ.β.ο.**... **Σ.μ.κ.ε.ο.**... **δ.κ.ν.**

- Κατά τὸ κοπάνισμα μήπως ἔλεγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν συντονισμόν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας; ... *δ.δ.ν. ... Σ.Κ.Φ.ρ.μ.δ.ν.το*
ε.ρ.φ.χ.λ.δ.ι.α.

- ΑΚΑΔΗΜΙΑ.....ΑΘΗΝΩΝ

άλωνιστικής μηχανή
σάπων, συνταγίσις
ας αὐτῆς)

.....
χνίσμα
στάγυες, ἐτοιμασίην

- бав/го. бхм/каз. бр/вот/и. бр/днот/и по. га/и,...

Ὁ σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλον ἢ ἐπίμηκες ;
Προτοῦ ἀρχίσῃ τὸ λίχνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμὸν τοῦ ἀχύρου

ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν; Μήπως μαχαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι; Τί λέγεται κατὰ τὴν πρᾶξιν ταύτην καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο. *Ἐστὶ μὴ κελ.*

(τ_{ij})

- 2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα; (Πῶς λέγεται τοῦτο: φυτᾶρι, θρινάκι; Ἰχνογραφῆσατε τοῦτο... *ἰ. σ. κ. α. ε. ρ. ι. φ. ρ. α. . . .*)

6(21) 22)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΑΝ

- 3) Ποῖος λιχνᾶ (ἀνεμίζει)· ἄνδρας, γυναῖκα· εἰδικὸς λιχνιστῆς ἐπ' ἀμοιβῇ ;

...Α.Β.Ρ.Ο.Υ... ΜΑΙ... ΣΥ.Τ.Α.Κ.Ε.Σ.

- 4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὅποια μετὰ τὸ λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ; (εἰς τινὰς τόπους καλοῦνται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κόντυλους ἢ τὰ κόμπια; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεταί δεύτερον ἄλυνισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζώων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σῖτος κλπ;

Керітінді... әр... д.п.о.т.а... б.т.е... 4.с.о.з

අනුරාධපුරය.

- 5) Πῶς γίνεται ἡ ζευξίς τῶν ζώων διὰ τὸ δεύτερον, ὡς ἀνωτέρω, ἀλ-
νισμα ; Ποῦ ἀπαντᾷται τὸ ἀλῶνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται ; (Ἐν

Κρήτη: ξεβαβούλισμα καὶ καρπολώνεμα)· διὰ ποῖα δημητριακὰ συν-
ηθίζεται τοῦτο

.....
.....
.....
.....

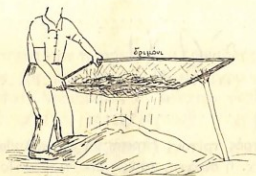
- 6) Ἀφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνεμίσματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα, πῶς γίνεται ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμείναντα χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ;

π.ε'... κ.δ.β.γ.ι.κ.τ. (χονδρὰ καὶ ψιλά).

Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα ἀπαμακρυνομένων τῶν ξένων αὐτῶν ὑλῶν ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρώθρου, ἢ δι' ἄλλων μέσων, ὡς π.χ. κοσκί-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

3

νων μὲ ὅπας διαφόρων μεγεθῶν· π.χ. μὲ τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον κατὰ τόπους : βολίστρης, δερμόνι, δορμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

(Περιγράψατε λεπτομερῶς τοὺς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἄχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὕλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ ἢ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν)

... (1) ... 12 ... 1004.14 ... 1005 ... 5.41.05.27.

..... 1, 2 say 3.

7) "Όταν έτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν : Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυρός ; Πῶς χαράσσεται καὶ ποία ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπηγνύεται κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος (θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύνησις καὶ ἀσπασμὸς τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ; Γίνετα... Β. π. ὧν........

6. 7. 1900. ... 8. 11. 1900. ... 9. 12. 1900. ... 10. 1. 1901. ...

ΔΗΜΙΑΡ. ΑΟΗΝΩΝ

8) Ἄλλα ἔθιμα προτοῦ νὰ μεταφερθῇ ὁ καρπὸς (σῖτος, κριθή κλπ.) εἰς τὴν ἀποθήκην.

2081

γ'.1) Ποιαί ὀφείλαι πρὸς τρίτους ἔπρεπε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως εἰς τὸ ἁλώνι· π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποία ἦτο ἡ συνθήκη. Ἦρχετο ὁ δεκατιστὴς εἰς τὸ ἁλώνι; Μὲ ποῖον μέτρον (δοχεῖον) ἐγένετο ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἵπραξιν ὑπὸ τοῦ δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

2) Πῶς λέγεται ἡ φωτιά αὐτή; (π.χ. φανός, ἀφανός κλπ.),.....

.....καὶ αὐτὸ φανερὸν.....

β'. 1) Ποιοὶ ἀνάπτουν τὴν πυράν; παιδιὰ, ἡλικιωμένοι, ποῖος ἄλλος;....

.....κορίτσια...ὢ...γέροι.....

2) Ποῖος ἢ ποιοὶ συλλέγουν τὰ ξύλα, θάμνους κλπ. διὰ τὴν πυράν.
Τὰ κλέπτουν; "Αὐ ναί, ἀπὸ ποῖον μέρος;.....

.....οἱ.....γέροι...ὢ...οἱ...νεανίδες.....

3) Πῶς γίνεται ἡ συγκέντρωσις των. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)

.....ἔ.ματ.ἐνδοτὰ...ἀπὸ...τα...δα.σας...καί.....

.....ἐ.το.παλ.ε.ἐνδοτὰ...ὢ...μ.ε.σαν...δωρὸν.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΔΟΗΝΩΝ

γ'. Ποῖαι αἱ συνήθειαι εἰς κάθε τόπον διὰ κάθε πυράν;

1) Προσευχαί, διάφοροι ἐπικλήσεις, ἑρῳκία, ᾠσματα, κρότοι, θόρυβος.
Καταγράψατε τὰ σχετικὰ κείμενα.....

.....τρα.σ.ἐνδοτὰ.....

2) Πηδημάτα, χοροὶ γύρω ἀπὸ τὴν πυράν. (Περιγραφή λεπτομερῆς)

- 3) Τί καίονται εἰς τὰς πυρὰς αὐτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λουλουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιάς κλπ.) . . .

Y

- 4) Καίονται (ἢ ἐκαίοντο) ὁμοιώματα· π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα ὁμοίωμα τοῦ 'Ιούδα· (περιγράψατε λεπτομερῶς)

X

- 5) Παραθέσate λεπτομερῆ περιγραφὴν τοῦ ἐθίμου εἰς τὸν τόπον σας

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

• A O H N n N

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΔΗΜΟΤΙΚΟΝ ΣΧΟΛΕΙΟΝ ΔΑΦΝΩΝ

Αριθ. Πρωτ. 8

Προς
Τὴν Ἀκαδημαϊκὴν Ἀθηνῶν
Κέντρον Ἑρεῖας.
Τῆς Ἑλληνικῆς Βιογραφίας
Ἐγκυκλοπαιδείας 14.
Εἰς Ἀθήνας (136).

Θέμα: Ἑρωτηματολόγιον διὰ Γενεαλὸν Ἑργασίᾳ καὶ
ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ἐπεὶ καὶ κατὰ τὰς ἀποδείξεις
ἡμεῖς ἐπὶ τὴν ἐρεῖαν συστηματικώτερον ἐνδεχομένως
Ἑρωτηματολόγιον διὰ Γενεαλὸν Ἑργασίᾳ καὶ κατὰ τὴν
Παῖδα καὶ τὴν παρακείμενην διὰ τὴν καὶ κατὰ τὴν
Ἑν Δαφνῶν κατὰ 15-3-1970

Κοινοποιήσεις

α) Ἐπιθεωρητῶν τῶν
Δημοτ. Σχολείων Β.
Περιφέρειας Ἑλλάδος
Εἰς Ἀθήνας

ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΠΟΥΛΙΑΚΟΣ